

Fylkesmannen i Vestfold

Helse- og omsorgsdepartementet

Postboks 8011 Dep

0030 Oslo

Vår saksbehandler / telefon:
Linda Endrestad
33 37 23 91

Deres referanse:

Vår referanse:
2012/6353
Arkivnr: 736.0

Vår dato:
03.01.2013

Høring - bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi i helse- og omsorgstjenesten - oppheving av avviklingsloven

Vi viser til høring om bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi i helse- og omsorgstjenesten og oppheving av avviklingsloven.

Fylkesmannen i Vestfold har ingen kommentarer til at avviklingsloven oppheves.

Til de foreslåtte endringene i pasient- og brukerrettighetsloven:

Det er gjennomgående uproblematisk å satse på velferdsteknologiske tiltak som kan gi samtykkekompetente pasienter og brukere bedre mulighet til selvstendighet og trygghet.

Utfordringene, både i dag og med et fremtidig regelverk, er bruken av ulike typer bevegelse- og varslingsalarmer og lokaliseringsteknologi på pasienter og brukere som mangler samtykkekompetanse.

Til forslaget om ny § 4-6a:

På side 21 i høringsnotatet står det at utgangspunktet for vurderingen vil være hva som objektivt sett er til pasientens eller brukerens beste. Videre er det et krav at teknologien er nødvendig for å hindre eller begrense risiko for skade på pasienten eller brukeren.

En av våre erfaringer med varslingssteknologi fra pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A, er at varslingssteknologi ønskes benyttet som et alternativ til bemanning. Eksempelvis er det i kommunene ønskelig å benytte alarmer på beboelsedører om natten, fordi bemanningen da er lavere. Vi savner en drøfting og presisering i høringsnotatet om bruk av teknologi opp mot pasientens beste. Er det greit at alarmer benyttes der dette er den nest beste løsningen? Hvis det beste for pasienten ville være en til en bemanning, kan det da isteden benyttes en passeringalarm som varsler en ansatt at om at pasienten er oppe og går? Bruk av teknologi som erstatning for bemanning trenger ikke å være en uforsvarlig løsning, men det må presiseres om det etter § 4-6a er et lovlig virkemiddel. I forarbeidene til kapittel 4A er det presisert at det ikke kan benyttes tvangsmidler, herunder alarmer, som erstatning for tettere oppfølging fra en ansatt.

Fylkesmannen i Vestfold er enig i at en bruk av varslingsalarmer og lokaliseringsteknologi bør dokumenteres. Vi er av den oppfatning at et slikt dokumentasjonskrav allerede foreligger, både for helsetjenestene og for omsorgstjenestene. Hvis det skal stilles krav om vedtak, bør det vurderes om vedtakene skal overprøves/vurderes uten klage. Erfaringene fra pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4A er at klagemuligheten i praksis ikke benyttes. I Vestfold klages det i under 0,5% av sakene. En betydelig større andel av vedtakene oppheves eller omgjøres av fylkesmannen på eget initiativ (10-20%). En overprøving av vedtakene vil harmonere mer med tilsvarende teknologibruk innenfor kapittel 9 i helse- og omsorgstjenesteloven.

Til forslaget i § 4A-4:

Departementet stiller spørsmål om det er behov for en slik hjemmel i praksis. For personer som mangler samtykkekompetanse og motsetter seg lokaliseringsteknologi, må det vurderes hvor forsvarlig en bruk av lokaliseringsutstyr vil være. Vi er ikke kjent med hvilke erfaringer andre land har gjort seg i bruk av lokaliseringsutstyr på personer uten samtykkekompetanse. Vi anbefaler at erfaringene fra andre land tas med i vurderingen av bruk av lokaliseringsteknologi på denne gruppen.

Vedrørende forståelsen av helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9, punkt 3.3 og 6.4, bør en tolkning om bruken av varslings- og lokaliseringsteknologi gjøres som en egen evaluering av kapittel 9.

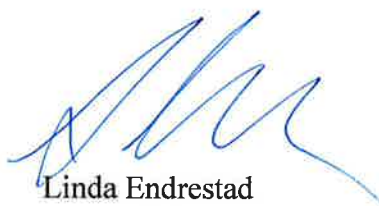
Til notatets punkt 7, side 26, er vi av den oppfatning at lovforslaget ikke er tilstrekkelig utredet til at det kan konkluderes med at forslaget ikke vil innebære økonomisk eller administrative konsekvenser.

Avslutningsvis vil vi påpeke at det er positivt med en tydeligere lovregulering rundt bruk av varslingsystemer. Pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4 og 4A blir i dag tolket ulikt i landets kommuner og fylker. En tydeliggjøring av når varslingsystemer kan benyttes, både etter kapittel 4 og etter kapittel 4A, er derfor nødvendig.

Med hilsen
Avdelingen for helse og sosial

Svein Lie
Fylkeslege

Linda Endrestad
seniorrådgiver